

TROMESEČNO EVALVACIJSKO POROČILO NA PROJEKTU**ENRAS****(INTERREG V-A SLOVENIJA-HRVAŠKA 2014-2020)**

Obdobje (mesec) usposabljanja	Julij - September 2019
Število opravljenih usposabljanj (ime enote, lokacija, datum, število udeležencev)	<p>SLOVENIJA:</p> <p>3 opravljena usposabljanja (skupaj 32 udeležencev):</p> <ul style="list-style-type: none"> • PGD VELENJE, VELENJE, 16. – 17. 9. 2019, 12 • PGD NAZARJE, NAZARJE, 17. – 18. 9. 2019, 8 • PGE KRŠKO, KRŠKO, 30. 9. 2019, 12 <p>HRVAŠKA:</p> <p>1 opravljeno usposabljanje (skupaj 10 udeležencev):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vatrogasna zajednica Zagrebačke županije, 17.9.2019. Ivanić Grad 10 udeležencev <p>SKUPNA USPOSABLJANJA</p> <p>1 skupno usposabljanje, Ig. 12.9.2019 (skupaj 40 udeležencev):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 slovenske ekipe: PGD Zreče, PGD Murska Sobota, PGD Ljutomer, PGD Slovenska Bistrica • 4 hrvaške ekipe: DVD SLOGA Plavić, DVD Radakovo, JVP Krapina, Zagorska JVP

I. INDIVIDUALNA USPOSABLJANJA

1. Ali so bili cilji usposabljanj doseženi?

SLOVENIJA:

DA

Obrazložitev: Člani vseh navedenih enot, ki so se udeležili usposabljanja, so uspešno opravili preizkus znanja in s tem potrdili razumevanje osnov ionizirajočega sevanja in načel varnega posredovanja v primerih, ko je navzoča nevarnost ionizirajočega sevanja. Pri praktičnih vajah so osvojili osnovne veščine in znanja, potrebne za delo z merilniki sevanja in za sprejemanje odločitev ter varno posredovanje v razmerah, kjer je navzoča nevarnost radioaktivnega sevanja.

HRVAŠKA:

DA

Obrazložitev:

Usposabljanje je potekalo po načrtih. Vsi udeleženci so uspešno zaključili izobraževanje in pokazali dobro razumevanje vsebine, predstavljene v testu ali v poznejšem razgovoru.

2. Kaj je bilo narejeno – povzetek opravljenih usposabljanj?

SLOVENIJA:

TEORIJA

Udeleženci so se seznanili z osnovami ionizirajočega sevanja, z viri in načini detekcije ionizirajočega sevanja, z operativnimi veličinami ter biološkimi posledicami ionizirajočega sevanja ter z uporabo zaščitnih ukrepov pri intervencijah, kjer je navzoča nevarnost ionizirajočega sevanja.

PRAKSA

Udeleženci so vadili uporabo merilnikov ionizirajočega sevanja in poročanje izmerjenih vrednosti. Z meritvami so utrdili razumevanje načela optimizacije ter vadili sprejemanje odločitev pri intervencijah, kjer je navzoče ionizirajoče sevanje. Prav tako so v praksi preverili razliko med merilniki, ki se uporabljajo za meritve površinske kontaminacije, ter merilniki, ki so namenjeni meritvam hitrosti doze.

ODZIV UDELEŽENCEV – SLOVENIJA:

Udeleženci so pohvalili tečaj in ekipo, ki ga izvaja.

Izražajo potrebo po rednem (obdobnem) usposabljanju.

Udeleženci menijo, da k dvigu usposobljenosti najbolj prispevajo praktične vaje in izvajanje meritev v praksi.

ODZIV UDELEŽENCEV – HRVAŠKA:

Udeleženci so izrazili potrebo po nabavi merilnih naprav za merjenje ionizirajočega sevanja.

3. Na katere težave smo naleteli v okviru usposabljanj in kako so bile rešene?**SLOVENIJA:**

Nimamo svoje lutke, uporabili smo lutko, ki je last društva.

Zapisovanje evidence pri prvi vaji (OPTIMIZACIJA) je različno od posameznika do posameznika. Morda bi bilo dobro na liste vključiti primer, kako naj bo evidenca izpolnjena.

Izkazalo se je, da različni demonstratorji nastavljajo alarme na različne vrednosti. Nesporazum je nastal zaradi tega, ker demonstratorji želijo tako nastaviti alarme, da se vključijo, ko udeleženci izvajajo meritve vira Ti-44.

HRVAŠKA:

Ni bilo težav.

4. Napotki/nauki za naprej?**SLOVENIJA:**

Nabaviti je treba lutko.

Opremiti je treba evidence s primerom zapisa meritve.

Po izvedenih usposabljanjih v posamezni enoti je treba alarme nastaviti na vrednosti, ki so navedene v gasilskih opomnikih in v predavanjih.

HRVAŠKA:

Napotki niso potrebni.

II. SKUPNA USPOSABLJANJA

1. Skupne vaje - datumi in lokacije

Ig, Slovenija, 14. 9. 2019

2. Skupne vaje - evidentirane težave

Scenariji:

Pri scenariju "požar pri izvajanju industrijske radiografije" so gasilci najprej gasili požar, šele nato so se ukvarjali z radioaktivnim virom.

Pri scenariju z razlitjem je bilo premalo akcije v smislu aktivnega izvajanja intervencije. Poleg tega gasilci niso pravilno ukrepali v zvezi z očividcem, ampak so ga pustili brez nadzora.

Scenarij z razlitjem je zelo malo verjeten, da se zgodi. Razmisliti je treba o tem, da se naredi še en dodaten scenarij, ki je bolj verjeten v praksi.

Splošno:

V praksi se je pokazalo, da imajo gasilci težave s pravilnim poročanjem vrednosti na dozimetrih (prihaja do velikih odstopanj med dejansko vrednostjo in poročano vrednostjo).

Oprema:

ChemPro detektorji so na vajah neuporabni (razen v scenariju s prometno nesrečo), ker ne delujejo kot bi morali: v primeru požara, dima... se avtomatsko preklonijo v kemijski način in se ne da več meriti hitrosti doze. Pred prihodom na skupne vaje (pri individualnih usposabljanjih) jih je treba nastaviti na Fast Mode

PDS merilniki so tudi problematični, ker velikokrat »zmrznejo« (avtomatično gredo v način identifikacije in se lahko zablokirajo). Problem je tudi, ker se jih ne da upravljati z rokavicami (rokavice so okorne; potrebne bi bile večje tipke na merilnikih). Poleg tega so takoj po vklopu v načinu CPS in jih je treba preklopiti v način za merjenje dozne hitrosti.

3. Skupne vaje - napotki za naprej

Scenariji:

Na naslednjih vajah potrebno poudariti v uvodu, da se je treba od samega začetka obnašati samozaščitno glede na prisotnost vira sevanja.

Prihodnjič je potrebno na začetku opisati celotno situacijo in pomembne elemente odziva, nato sledi aktivna izvedba scenarija.

Splošno:

Za naslednje vaje bo treba razmisliti o strategiji usklajevanja dela gasilcev in ELME (v smeri minimizacije časovnega odziva, da gasilci čim manj čakajo na ELME).

Gasilci naj vedno črkujejo vrednost, ki jo vidijo na dozimetru (črko po črko, da je pravilno poročano). Dodatno je treba vedno še enkrat preveriti poročano vrednost z gasilcem, ki poroča. IJS naj gasilce na to opozori že na individualnih usposabljanjih.

Na koncu skupne vaje, ko tečajniki odidejo, je obvezno potrebno izvesti skupno analizo inštruktorjev, ocenjevalcev, IJS, IMI, GZS ter ostalih vključenih.

Pred vajami se inštruktorji in ocenjevalci dogovorijo o konkretni strategiji/poteku vaje. Tudi na naslednji skupni vaji na Igu tako ostane zbor inštruktorjev ob 7:00.

Treba bo upoštevati komentar s strani ARAO, da gasilci ne vedo, kaj jih čaka v intervenciji (ne vedo, kateri viri sevanja so kje locirani in potencialno prisotni na kraju nesreče → gasilci bi morali imeti dostop do teh podatkov.

- Potrebno bi bilo vzpostaviti mehanizem za hiter dostop do informacij/podatkov o možnih sevalnih virih na posameznih lokacijah
- Gasilce je potrebno ozaveščati, da ima tudi URSJV 24h/dan dosegljivo osebo.

Gasilci naj imajo opomnike vedno v vozilu skupaj z merilnikom.

V izvedbo naslednje skupne vaje je treba vključiti tudi uporabo teleskopske sonde.

Datum evalvacijskega poročila:

21. 10. 2019

Avtor evalvacijskega poročila:

Branko Vodenik

